

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
ECONOMICE ȘI DIGITALIZĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA

ORGANIZAȚIA
PENTRU DEZVOLTAREA
ANTREPRENORIATULUI

IMM GARANT

**Produs de garantare individuală prin
intermediul**

Fondului de Garantare a Creditelor

FONDUL
DE GARANTARE
A CREDITELOR

**Schemă de ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea nr. 139/2012
privind ajutorul de stat**

Istoricul versiunilor

<p><u>Versiunea 1:</u> PV Consiliul IP ODA nr. 02 din 10.02.2026</p>	<p>- Versiunea originală care include termenii și condițiile propuse pentru lansarea Produsului de Garantare IMM GARANT</p>
---	---

CUPRINS	Istoricul versiunilor	1
CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE ȘI DEFINIȚII		4
1.	Obiectivul principal al Produsului de garantare	4
2.	Obiectivele specifice ale Produsului de garantare și indicatori de rezultat.....	4
3.	Actele normative aplicabile ce guvernează Produsul.....	5
4.	Definiții și acronime	5
	Acronime	5
5.	Destinația creditelor garantate	6
6.	Tipul garanției	7
7.	Valoarea totală a garanțiilor în cadrul Produsului (buget total și capacitatea de garantare)	7
8.	Perioada de acordare a garanțiilor	7
9.	EFP participante	7
10.	Încadrarea Produsului în schema corespunzătoare de ajutor de stat sau de minimis	8
CAPITOLUL II. CONDIȚII ȘI CRITERII PENTRU SOLICITANTUL/BENEFICIARUL PRODUSULUI DE GARANTARE		8
11.	Criterii de eligibilitate generale.....	8
12.	Criterii de eligibilitate specifice pentru solicitant.....	8
13.	Criterii de eligibilitate pentru creditul garantat/proiectul investițional.....	9
14.	Cheltuieli eligibile spre finanțare.....	9
15.	Cheltuieli neeligibile spre finanțare.....	10
16.	Limitele garanțiilor și valoarea monetară (cote de garantare/valori absolute maxime)	11
17.	Contribuția proprie (după caz).....	12
18.	Termenul de garantare.....	12
19.	Rata dobânzii	12
20.	Comisioane și plăți aferente garantării.....	13
21.	Dobânda de întârziere, penalități sau alte plăți de întârziere.....	13
22.	Formele și limitele de asigurare	13
CAPITOLUL III. CONDIȚII ȘI CRITERII PENTRU EFP		14
23.	Criterii de eligibilitate generale.....	14
24.	Criterii de evaluare și limitele de risc.....	14
25.	Termen de garantare	14
26.	Acte prezentate pentru solicitarea garanției	14
27.	Comisioane și plăți aferente garantării.....	15
28.	Modalitatea și frecvența raportării.....	15
29.	Formele de asigurare a rambursării finanțărilor de către EFP- NEAPLICABIL	15
30.	Evenimentele declanșatoare, aferente neîndeplinirii condițiilor garantării	15
CAPITOLUL IV. PROCEDURI PRIVIND EXECUTAREA ȘI RECUPERAREA GARANȚIEI		16

31.	Procedura de executare.....	16
32.	Procedura de recuperare.....	17
CAPITOLUL V. GRANT /NEAPLICABIL/		17
33.	Componenta de grant	17
34.	Condițiile și mecanismele de acordare a grantului.....	17
CAPITOLUL VI. DISPOZIȚII FINALE.....		17
Anexa nr. 1 Criterii de eligibilitate pentru OCN.....		19
Anexa nr. 2 Lista de excludere		20
Anexa nr. 3 Investiții cu valoare adăugată		22

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE ȘI DEFINIȚII

1. Obiectivul principal al Produsului de garantare

Obiectivul principal al produsului este facilitarea accesului la finanțare pentru întreprinderile micro, mici și mijlocii (IMM) prin emiterea de garanții financiare individuale care **completează gajul solicitat de instituțiile financiare partenere** (EFP) de la antreprenori și reduc riscul de credit.

Produsul de garantare „IMM GARANT” (în continuare - Produs”) este elaborat ca urmare a aprobării în data de 29.05.2025 de către Consiliul IP ODA a Politicii de produs ale FACEM și FGC. Produsul **IMM Garant înlocuiește produsele standard de garantare gestionate până la moment de către FGC**, asigurând un cadru unificat, detaliat și transparent pentru toate categoriile de IMM-uri. Produsul aduce claritate privind condițiile de garantare, definind exhaustiv categoriile eligibile, condițiile de eligibilitate, tipurile de finanțare și procedurile aplicabile. Totodată, cele șase produse de garantare anterioare (pentru IMM debutante, nou create, fondate de tineri, fondate sau gestionate de femei, active și exportatoare) sunt consolidate într-un singur produs integrat, facilitând gestionarea unitară a garanțiilor de către instituțiile financiare partenere și ODA.

Suplimentar, produsul este aliniat la prioritățile de politici publice promovate de Guvernul Republicii Moldova, în concordanță cu **Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă „Moldova 2030”**, care urmărește tranziția către o economie competitivă, incluzivă și sustenabilă. Domeniile de intervenție și categoriile de credite considerate cu valoare adăugată sunt stabilite în baza următoarelor documente de politici publice aprobate la nivel național:

- a) Planul de creștere economică a Republicii Moldova 2025–2027;
- b) Programul național de atragere a investițiilor și de promovare a exporturilor 2024–2028;
- c) Programul național de dezvoltare industrială 2024–2028;
- d) Programul național pentru promovarea antreprenoriatului și creșterea competitivității 2023–2027;
- e) Programul de promovare a economiei verzi și circulare 2024–2028;
- f) Strategia Națională de Dezvoltare Regională 2022–2028;
- g) Strategia de transformare digitală a Republicii Moldova 2023–2030;
- h) Programul de promovare și asigurare a egalității între femei și bărbați 2023–2027.

Prin urmare, produsul este orientat nu doar spre atenuarea constrângerilor de creditare, ci și spre susținerea strategică a domeniilor prioritare de dezvoltare economică, promovând investițiile sustenabile, inovarea, digitalizarea, exporturile, tranziția energetică, creșterea competitivității și incluziunea economică.

2. Obiectivele specifice ale Produsului de garantare și indicatori de rezultat

Prin Produsul IMM GARANT, IMM-urile vor putea accesa credite investiționale și destinate completării capital circulant în condiții mai avantajoase, reducând riscurile percepute de instituțiile financiare și eliminând barierele cauzate de lipsa de gaj. În mod particular, Produsul contribuie la sprijinirea întreprinderilor fondate de femei, nou-create, precum și a celor orientate spre export, având potențialul de a stimula dezvoltarea regională, digitalizarea și inovația prin oferirea de stimulente adăugătoare pentru companiile care își desfășoară activitatea în domenii cu valoare adăugată.

- (1) Produsul de garantare IMM GARANT are patru obiective specifice:
 - a) Facilitarea accesului la finanțare pentru IMM-urile din Republica Moldova prin emiterea de garanții financiare individuale, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 709/2022, în special pentru acele întreprinderi care nu dispun de suficient gaj;
 - b) Stimularea investițiilor în domenii cu valoare adăugată, inclusiv export, producție industrială, eficiență energetică, energie din surse regenerabile și digitalizare, în vederea creșterii competitivității și sustenabilității IMM-urilor, în concordanță cu obiectivele definite

- în Strategia Moldova 2030 și programele sectoriale aprobate de Guvern;
- c) Promovarea ocupării forței de muncă și dezvoltării regionale prin sprijinirea IMM-urilor nou-create și a celor care implementează proiecte investiționale cu impact economic local sau regional;
 - d) Susținerea incluziunii economice și a antreprenoriatului feminin, prin oferirea de stimulente preferențiale IMM-urilor fondate de femei, precum și tinerilor antreprenori.
- (2) Pentru a asigura atingerea obiectivelor, precum și pentru a asigura cuantificarea impactului implementării Produsului, sunt stabiliți următorii indicatori specifici de rezultat:
- a) Emiterea garanțiilor financiare în valoare de cel puțin 1,5 miliarde MDL până la 31.12.2027;
 - b) Facilitarea accesului la credite în valoare de cel puțin 3 miliarde MDL până la 31.12.2027;
 - c) Asigurarea unui efect de multiplicare de cel puțin 2:1 (1 leu emis ca garanție generează 2 lei ca credite accesate);
 - d) Mobilizarea în economie a cel puțin 2,5 lei pentru fiecare leu acordat sub formă de garanție (credit + aport propriu al IMM).

3. Actele normative aplicabile ce guvernează Produsul

Următoarele acte normative stau la baza elaborării și implementării Produsului de garantare IMM GARANT și reglementează cadrul legal și procedural de funcționare al acestuia:

- a) Legea nr. 179/2016 privind întreprinderile mici și mijlocii;
- b) Hotărârea Guvernului nr. 487/2022 cu privire la organizarea și funcționarea IP ODA;
- c) Hotărârea Guvernului nr. 709/2022 privind aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea, funcționarea și utilizarea Fondului de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii;
- d) Manualul Operațional privind garanțiile financiare individuale, aprobat de Consiliul IP ODA;
- e) Alte acte normative interne ale ODA care reglementează procedurile de aprobare, monitorizare, raportare și evaluare a garanțiilor.

4. Definiții și acronime

Acronime

FGC	Fondul de Garantare a Creditelor
EFP	Entitate financiară parteneră
IMM	Întreprindere micro, mică sau mijlocie
OCN	Organizație de Creditare Nebancară
ODA	Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului
SER	Surse de energie regenerabile
EUR	Euro
USD	Dolar SUA
MDL	Leu moldovenesc
SIGGF	Sistem informațional de gestiune a garanțiilor financiare pentru credite

În sensul Produsului de garantare IMM GARANT sunt definite următoarele **definiții**:

- (1) **Beneficiar** – IMM definită conform art. 4 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, care a obținut de la EFP un credit garantat cu garanție financiară;
- (2) **Data începerii activității efective** – este considerată data documentată a primei livrări de mărfuri sau prestări de servicii realizate de către solicitant.
- (3) **Entitate financiară parteneră (EFP)** - bancă sau organizație de creditare nebancaară care are încheiat un contract de colaborare cu ODA în scopul acordării creditelor garantate conform prezentului Produs;

- (4) **Garant** - Instituția Publică Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, care gestionează activitatea Fondului de Garantare a Creditelor;
- (5) **Garanții reale** – gajul bunurilor imobile, mijloacelor fixe și circulante, cu excepția creanțelor sau altor drepturi patrimoniale.
- (6) **Grup de beneficiari afiliați** - Grupul de Beneficiari afiliați este definit pe baza procedurilor interne ale EFP, elaborate în corespundere cu prevederile aprobate de Banca Națională a Moldovei
- (7) **IMM** – Întreprindere micro, mică sau mijlocie definită conform art. 4 din Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii;
- (8) **IMM active** – IMM care desfășoară o activitate economică efectivă de cel puțin 12 luni până la data depunerii cererii de credit;
- (9) **IMM fondată de tineri** – IMM persoane juridice și/sau societăți comerciale, în care capitalul social și dreptul de vot este deținut în proporție de cel puțin 51% de către unul sau mai mulți tineri cu vârsta cuprinsă între 18 și 35 ani la data depunerii cererii de garantare, precum și întreprinderile individuale (gospodăriile țărănești) fondate și administrate de astfel de tineri;
- (10) **IMM fondată de femei** – IMM persoane juridice și/sau societăți comerciale, în care capitalul social și dreptul de vot la data depunerii cererii de garantare este deținut în proporție de cel puțin 51% de către una sau mai multe femei, precum și întreprinderile individuale (gospodăriile țărănești) fondate și administrate de femei;
- (11) **IMM nou creat** - IMM care are cel mult 12 luni de la data înregistrării de stat sau a început activitatea economică efectivă cu cel mult 12 luni până la data depunerii cererii de credit;
- (12) **SER nonintermitente** - SER care asigură un flux continuu și predictibil de producție, independent de condițiile meteorologice sau de ciclul zi/noapte în conformitate cu Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 401/2021;
- (13) **Sistem informațional de gestiune a garanțiilor financiare pentru credite (SIGGF)** – sistem informațional destinat digitalizării proceselor de solicitare, examinare, emitere, monitorizare, executare și recuperare de către Garant a garanțiilor financiare în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 787/2023;
- (14) **Solicitant** – IMM care solicită de la EFP un credit garantat cu garanție financiară oferită de către Garant;
- (15) **Surse de energie regenerabile (SER)** - energie obținută prin valorificarea surselor nefosile regenerabile, respectiv energia eoliană, energia solară, energia aerotermală, energia geotermală, energia hidrotermală și cea a oceanelor, energia hidroelectrică, biomasa, biogazul, gazul de fermentare a deșeurilor (gazul de depozit) și gazul provenit din instalațiile de epurare a apelor uzate;
- (16) **Alte definiții**, noțiuni și acronime utilizate în acest document au semnificația stabilită în Regulamentul cu privire la organizarea, funcționarea și utilizarea Fondului de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 709/2022.

5. Destinația creditelor garantate

- (1) Sunt eligibile spre garantare următoarele tipuri de facilități: *credite*, *linie de credit*, *inclusiv revolving*, **cu excepția overdrafturilor și leasing-ului financiar**.
- (2) Creditele garantate vor fi destinate finanțării proiectelor investiționale ale IMM-urilor, finanțării activității curente/completării capitalului circulant, **refinanțării creditelor investiționale sau circulante**, ținând cont de domeniile și cheltuielile eligibile conform

Produsului.

6. Tipul garanției

- (1) Produsul IMM GARANT se implementează prin intermediul mecanismului de garantare individuală, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 709/2022. Emiterea garanțiilor se efectuează în baza unei cereri individuale analizate și aprobate, substituind produsele standard anterioare ale FGC și contribuind la o abordare mai flexibilă.
- (2) Toate etapele aferente procesului de garantare, inclusiv analiza solicitării, aprobarea și emiterea garanției, monitorizarea derulării contractului de credit garantat, executarea garanției în caz de neplată, precum și procedurile de recuperare a sumelor achitate sunt efectuate în baza prevederilor Manualului Operațional privind garanțiile financiare individuale, aprobat de Consiliul IP ODA.

7. Valoarea totală a garanțiilor în cadrul Produsului (buget total și capacitatea de garantare)

- (1) Bugetul estimativ alocat pentru implementarea Produsului IMM GARANT este de 190 milioane MDL, care permite emiterea garanțiilor financiare în valoare estimativă de circa 1,52 miliarde MDL având la bază un coeficient de multiplicare 8.
- (2) Acest buget este compus din următoarele surse:
 - a) **85 milioane MDL** alocate de la bugetul de stat ca urmare a rectificărilor legii bugetului de stat pentru anul 2025 (Buget+), permițând emiterea unui volum de până la 680 milioane MDL garanții;
 - b) **45 milioane MDL** din resursele existente destinate emiterii garanțiilor financiare individuale, dar neangajate la data aprobării Produsului, care vor permite acordarea de garanții în valoare de până la 360 milioane MDL;
 - c) **60 milioane MDL** din resurse deja angajate în garanții financiare individuale active, care se vor elibera progresiv în perioada de implementare, permițând emiterea suplimentară a aproximativ 480 milioane MDL garanții.
- (3) Bugetul menționat poate suferi modificări în cazul unei capitalizări suplimentare a FGC și poate varia în funcție de stingerea garanțiilor active și de volumul executărilor curente. De asemenea, capacitatea de garantare poate fi ajustată prin decizie a Consiliului IP ODA, la propunerea CFR, în funcție de coeficientul de multiplicare rezultat din rata de default a portofoliului de credite garantate.
- (4) Valoarea exactă a capitalului disponibil pentru Produs și capacitatea de garantare actualizată se publică lunar pe pagina web oficială a ODA.

8. Perioada de acordare a garanțiilor

Produsul IMM GARANT este aplicat până la data de 31 decembrie 2028, cu posibilitatea extinderii duratei prin decizie a Consiliului IP ODA, în funcție de necesitățile strategice și resursele disponibile.

9. EFP participante

EFP eligibile în cadrul Produsului sunt băncile comerciale licențiate de Banca Națională a Moldovei și organizațiile de creditare nebancaară (OCN), în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.709/2022 și prevederile prezentului Produs.

Băncile care au contracte de colaborare în vigoare cu IP ODA pentru produsele standard de garantare ale FGC sunt acceptate de drept în cadrul Produsului „IMM GARANT”.

OCN care au contracte de colaborare cu IP ODA pentru emiterea garanțiilor financiare individuale în cadrul produsului dedicat colaborării FGC–OCN pot beneficia de garanții financiare în aceleași condiții ca băncile, în cadrul prezentului Produs.

Acceptarea de noi OCN în cadrul Produsului se efectuează în baza criteriilor de selecție stabilite de Hotărârea Guvernului nr. 709/2022, cu respectarea criteriilor de eligibilitate din Anexa nr. 1 la Produs.

10. Încadrarea Produsului în schema corespunzătoare de ajutor de stat sau de minimis

Prezentul Produs constituie o schemă de ajutor de stat în sensul art. 3 din Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat.

CAPITOLUL II. CONDIȚII ȘI CRITERII PENTRU SOLICITANTUL/BENEFICIARUL PRODUSULUI DE GARANTARE

11. Criterii de eligibilitate generale

Pentru a fi eligibil la Produsul IMM Garant, solicitantul garanției trebuie să corespundă următoarelor criterii generale de eligibilitate:

- a) este înregistrat în Registrul de stat al persoanelor juridice din Republica Moldova și nu se află în proces de insolvență, reorganizare sau lichidare;
- b) este o întreprindere micro, mică sau mijlocie, înregistrată în Republica Moldova, care se încadrează în definiția prevăzută la **art. 4 din Legea nr. 179/2016** privind întreprinderile mici și mijlocii, respectiv în funcție de numărul mediu anual de salariați, cifra de afaceri anuală și/sau valoarea activelor totale.
- c) Nu se regăsește în lista întreprinderilor menționate la **art. 12, alin. (3) din Legea nr. 179/2016**;
- d) nu are beneficiari efectivi înregistrați și/sau rezidenți ai jurisdicțiilor care nu implementează standardele internaționale de transparență stabilite conform actelor normative ale autorității de supraveghere, precum și ale Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor;
- e) nu are datorii restante la bugetul public național la momentul solicitării creditului în conformitate cu prevederile art. 129 pct. 13 din Codul Fiscal al Republicii Moldova nr.1163/1997.
- f) nu deține o poziție dominantă pe piață, constatată de autoritatea competentă;
- g) în ultimele 24 de luni nu au fost consemnate încălcări repetate, respectiv cel puțin două constatări scrise ale aceleiași abateri de către autoritățile competente, solicitantul respectă legislația națională de mediu, socială, sănătate și securitate în muncă. Îndeplinirea acestui criteriu este declarată pe propria răspundere de solicitant, prin semnarea cererii de garantare;
- h) nu este întreprindere de stat sau municipală;
- i) nu desfășoară activități și nu utilizează mijloacele creditare, care se încadrează în cele neeligibile enumerate în cadrul Produsului și listei de excludere prevăzută în Anexa nr. 2 la prezentul Produs.

12. Criterii de eligibilitate specifice pentru solicitant

Pentru a putea beneficia de un credit garantat, Solicitantul trebuie să corespundă următoarelor criterii specifice:

- 1) Solicitantul trebuie să demonstreze instituției financiare participante (EFP) capacitatea sa de a rambursa creditul solicitat. Demonstrarea capacității de rambursare se consideră îndeplinită odată cu aprobarea creditului de către EFP, în conformitate cu reglementările BNM și procedurile interne ale EFP.

- 2) Pentru IMM-urile nou create, capacitatea de plată este evaluată de EFP în baza procedurilor interne proprii. Garantul își rezervă dreptul de a solicita documente, înregistrări și alte informații relevante care să confirme capacitatea de plată a solicitantului.
- 3) Pentru IMM-urile active, pe lângă demonstrarea capacității de plată, se aplică Indicatorul de îndatorare maximă admisibilă (I), care nu poate depăși indicatorul 30 (treizeci), calculat conform formulei:

$$I = \frac{D + C}{CP}$$

unde:

D – totalul datoriilor pe termen scurt și lung conform situațiilor financiare aprobate;

C – valoarea creditului solicitat;

CP – capitalul propriu al solicitantului.

Notă: În cazul solicitării de refinanțare a creditelor existente, valoarea creditului solicitat (C) nu se adaugă în numărător, întrucât obligațiile aferente sunt deja reflectate în totalul datoriilor.

13. Criterii de eligibilitate pentru creditul garantat/proiectul investițional

Sunt eligibile spre garantare doar creditele noi acordate, ce respectă următoarele criterii:

- a) este destinat unei utilizări eligibile, în conformitate cu categoriile definite în cadrul prezentului Prodos.
- b) este clasificat în categoria de risc „Standard” sau „Supravegheat” conform Regulamentului Băncii Naționale a Moldovei cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale nr. 231/2011;
- c) pentru creditele destinate completării capitalului circulant perioada de grație la achitarea creditului sau dobânzii nu va depăși 24 luni, iar pentru creditele investiționale, perioada de grație pentru achitarea creditului solicitat va fi stabilită de către EFP, în funcție de specificul proiectului, profilul clientului și nivelul de risc aferent;
- d) în cazul în care structura de finanțare oferită de EFP beneficiarului include credite destinate refinanțării unor expuneri existente, garanția se acordă doar în măsura în care refinanțarea este realizată concomitent cu acordarea unuia sau mai multor credite noi, destinate finanțării cheltuielilor eligibile conform prezentului Prodos. În acest caz, garanțiile pot fi emise separat pentru fiecare credit, inclusiv pentru creditele destinate refinanțării, cu condiția ca refinanțarea să fie parte integrantă a structurii de finanțare și să contribuie la facilitarea accesului la finanțare nouă eligibilă. Refinanțarea pură, fără acordarea concomitentă a unui credit nou eligibil, nu este eligibilă pentru garantare. Sunt eligibile spre refinanțare doar creditele aferente cărora nu au fost înregistrate întârzieri la plată mai mari de 30 de zile consecutive în ultimele 12 luni;
- e) pot fi garantate facilitățile de tip revolving sau liniile de credit reînnoite, cu condiția ca EFP a efectuat o reanaliză completă a riscului și să confirme că beneficiarul nu a înregistrat restanțe mai mari de 30 de zile consecutive în ultimele 12 luni;

14. Cheltuieli eligibile spre finanțare

Sunt eligibile spre garantare creditele destinate finanțării următoarelor tipuri de cheltuieli a IMM-uri:

- (1) Pentru proiecte investiționale:
 - a) Achiziția de echipamente, utilaje, instalații, tehnologii moderne;
 - b) Investiții în infrastructura întreprinderii (reparația construcțiilor și a spațiilor, rețelelor, amenajările interne și externe, inclusiv a terenurilor);
 - c) Achiziția sau construcția imobilizărilor corporale;
 - d) Achiziția de imobilizări necorporale (licențe, certificări, know-how);
 - e) Investiții verzi sau digitale (automatizare, eficiență energetică, digitalizare);
 - f) Modernizarea sau extinderea capacităților de producție pentru export.
- (2) Pentru finanțarea activității curente:

- a) Achiziționarea de produse, mărfuri și materii prime;
 - b) Acoperirea cheltuielilor aferente salariilor, taxelor și impozitelor, serviciilor auxiliare;
 - c) Cheltuieli de promovare, marketing și internaționalizare (inclusiv participarea la târguri și expoziții);
 - d) Asigurarea resurselor pentru producție și livrare (ambalare, logistică etc.).
- (3) Finanțarea investițiilor în derulare:
- a) sunt eligibile pentru garantare creditele investiționale destinate finanțării proiectelor aflate în derulare, dacă investiția a fost inițiată cu cel mult 6 luni înainte de data depunerii cererii de credit, iar lucrările, livrările sau achizițiile aferente proiectului nu sunt finalizate integral la momentul solicitării creditului; sunt eligibile inclusiv cheltuielile aferente investiției inițiate, doar în cazul existenței unei datorii neachitate, cu excepția datoriilor față de fondatori și/sau persoane afiliate beneficiarului.
 - b) prin „data inițierii investiției” se înțelege cea mai veche dată documentată aferentă angajării contractuale, efectuării unei plăți sau livrării aferente proiectului investițional (de exemplu: contract de achiziție, factură fiscală, ordin de plată, proces-verbal de începere a lucrărilor);
 - c) EFP are obligația de a evalua și confirma documentar data inițierii investiției și de a proba, în scris, că aceasta nu depășește termenul de 6 luni stabilit, pe baza documentelor justificative prezentate de solicitant.
- (4) Refinanțarea creditelor active sau a altor datorii. În sensul prezentului punct, sunt eligibile spre garantare creditele care includ refinanțarea altor credite sau forme de finanțare contractate anterior, cu condiția ca refinanțarea să fie însoțită de un credit nou acordat în baza prezentului Proiect, destinat finanțării cheltuielilor eligibile prevăzute la alin. (1)-(3), iar refinanțarea să fie parte integrantă a structurii de finanțare. Nu sunt eligibile spre garantare creditele destinate refinanțării împrumuturilor față de fondatori și/sau persoane afiliate beneficiarului.
- (5) În cazul utilizării creditului în conformitate cu prevederile pct. (4), EFP va demonstra:
- a) utilizarea conformă a resurselor obținute anterior în activitatea economică a întreprinderii și în scopuri compatibile cu categoriile de cheltuieli eligibile prevăzute de prezentul Proiect;
 - b) avantajul economico-financiar al structurii de finanțare propuse, exprimat prin îmbunătățirea fluxurilor de numerar, reducerea costului total al finanțării, extinderea termenului de rambursare sau consolidarea structurii financiare a beneficiarului.

15. Cheltuieli neeligibile spre finanțare

Sunt considerate neeligibile creditele utilizate în următoarele scopuri:

- a) Finanțarea directă sau indirectă a tranzacțiilor de achiziții a altor companii sau a acțiunilor/cotelor-părți ale acestora;
- b) Nu este eligibilă procurarea sau construcția bunurilor imobile/spațiilor comerciale, cu destinația exclusivă oferirii acestora în locațiune. Sunt permise cazurile în care suprafața destinată locațiunii nu depășește 20% din suprafața totală a imobilului, iar restul este utilizat direct de IMM în desfășurarea activității economice;
- c) Finanțarea proiectelor de construcții a imobilelor locative din orașul Chișinău;
- d) Achiziționarea vehiculelor încadrate la poziția tarifară 8703 din Nomenclatorul Combinat al mărfurilor (conform Legii nr. 172/2014 de aprobare a NC) și/sau din categoria M₁ (vehicule pentru transportul persoanelor cu cel mult 8 locuri pe scaune, în afara șoferului – conform Regulamentului (UE) 2018/858);
- e) Procurarea bunurilor imobile cu destinație locativă este eligibilă doar în cazul în care IMM își asumă, prin declarație pe propria răspundere, schimbarea destinației în una comercială și utilizarea imobilului în activitatea economică a IMM. Beneficiarul sau creditorul are obligația de a prezenta autorizațiile și actele justificative privind schimbarea destinației într-un termen fix indicat în scrisoarea de garanție financiară, dar care nu va depăși 12 luni din

- data emiterii scrisorii de garanție financiară. Nerespectarea acestui termen atrage încetarea de drept a garanției, fără notificare suplimentară din partea Garantului;
- f) Finanțarea retroactivă a cheltuielilor aferente activității curente sau a proiectelor investiționale finalizate.
 - g) ODA poate respinge proiectele care, deși nu se încadrează expres în lista de excludere, prezintă riscuri de conformitate, reputaționale sau legale, în conformitate cu prevederile reglementărilor interne, cu menționarea expresă a riscurilor identificate și informarea în termeni legali a EFP.

16. Limitele garanțiilor și valoarea monetară (cote de garantare/valori absolute maxime)

Prezentul Produs stabilește cote de garantare și valori maxime a garanțiilor financiare diferențiate în funcție de tipul întreprinderii, de fondator și de destinația creditului (conform matricei de mai jos, definițiilor Produsului și Anexei nr. 3). IMM-urile nou create beneficiază de condiții de garantare adaptate riscului specific începutului de activitate, cu limite mai reduse pentru creditele generale, dar cu posibilitatea de extindere în cazul investițiilor în domeniul SER. IMM-urile active au acces la plafoane mai mari, diferențiate în funcție de dimensiunea companiei (micro, mică sau mijlocie conform clasificării din Legea nr. 179/2016), iar antreprenorii tineri și femeile beneficiază de cote de garantare mai avantajoase (70%).

Totodată, investițiile considerate cu valoare adăugată (Anexa nr. 3 la Produs) sunt sprijinite prin cote maxime de garantare (80%), reflectând prioritatea acordată în conformitate cu documentele strategice pentru dezvoltarea economiei naționale.

În cele din urmă, pentru determinarea cotei de garantare și a valorii maxime a garanției financiare este utilizată *Matricea cotelor de garantare și a plafoanelor maxime*, care are la bază următoarele prevederi:

- 1) **Valoarea minimă** a garanției financiare care poate fi solicitată este de **100 000 MDL**.
- 2) **Valoarea maximă** a garanției care poate fi acordată este de **20 000 000 MDL**, dar în toate cazurile aplicarea acestui plafon este limitată la reglementările din Matrice.
- 3) Cotele maxime de garantare sunt cuprinse între **50%** și **80%** și sunt determinate în baza Matricei, care se bazează pe următoarele reguli:
 - a) **IMM-uri nou create** (activitate economică mai mică de 12 luni):
 - Dacă fondatorul este **tânăr sau femeie**, pentru **domeniile generale** se aplică o cotă de garantare de **70%**;
 - Dacă fondatorul este **altul decât tânăr sau femeie**, pentru **domeniile generale** se aplică o cotă de garantare de **60%**.
 - b) **IMM-uri active** (activitate economică mai mare de 12 luni):
 - Dacă fondatorul este **tânăr sau femeie**, pentru **domeniile generale** se aplică o cotă de garantare de **70%**.
 - Dacă fondatorul este **altul decât tânăr sau femeie**, pentru **domeniile generale** se aplică o cotă de garantare de **50%**.
 - c) IMM-uri care solicită credite investiționale a căror destinație se încadrează în **domeniile cu valoare adăugată** definite expres în Anexa nr. 3, atât pentru IMM-urile nou create, cât și pentru IMM-urile active, indiferent de tipul fondatorului, pot beneficia de o cotă maximă de garantare de **80%**.
- 4) În cazul în care o întreprindere beneficiază de cote de garantare majorate în baza încadrării în categoria „IMM fondat de tineri” sau „IMM fondat de femei”, iar pe parcursul perioadei de valabilitate a garanției intervin modificări în structura fondatorilor care determină pierderea acestei calități, tratamentul preferențial se anulează. În asemenea situații, garanția financiară își păstrează valabilitatea, însă se aplică cota standard de garantare corespunzătoare tipului de beneficiar conform Matricei, cu excepția cazului în care proiectul investițional se încadrează în unul dintre domeniile cu valoare adăugată definite în Anexa

nr. 3, pentru care se menține cota maximă de 80%.

- 5) Moneda garanției Garanția financiară se emite exclusiv în lei moldovenești. În cazul când creditul este acordat în valută străină, valoarea garanției va fi determinată reieșind din cursul oficial al leului moldovenesc față de valutele străine, afișat de BNM, din data cererii de garantare.
- 6) Un solicitant poate beneficia de mai multe credite garantate, cu condiția că valoarea soldului garanțiilor emise pentru beneficiar sau pentru grupul de beneficiari afiliați, nu este depășită. Limita maximă a expunerii pentru un beneficiar sau grup de beneficiari afiliați se publică pe pagina web oficială a ODA - <https://www.oda.md>.

Matricea cotelor de garantare și a plafoanelor maxime

Tipul IMM*		Domeniul general / valoare adăugată **	Cota de garantare (%)	Valoarea maximă a garanției (mil. MDL)			
Durata de activitate IMM	Fondator (Tânăr/femeie sau alt fondator)			micro		mică	mijlocie
				general	SER***		
ÎMM nou creată (activitate economică mai mică de 12 luni)	tânăr/femeie	general	70	2	5	-	
		valoare adăugată	80				
	alt fondator	general	60				
		valoare adăugată	80				
ÎMM activă (activitate economică mai mare de 12 luni)	tânăr/femeie	general	70	5	10	20	
		valoare adăugată	80				
	alt fondator	general	50				
		valoare adăugată	80				

17. Contribuția proprie (după caz)

Produsul nu impune restricții sau praguri minime exprese privind contribuția proprie. Cu toate acestea, EFP are responsabilitatea de a analiza individual fiecare proiect investițional și de a stabili necesitatea și mărimea contribuției proprii, în funcție de specificul proiectului, profilul clientului și nivelul de risc aferent, aplicând criteriile și metodologia proprie. Contribuția proprie poate varia în funcție de tipul investiției și capacitatea financiară a beneficiarului, fără intervenția directă a Garantului în stabilirea acestor condiții.

18. Termenul de garantare

Termenul de garantare aferent fiecărui credit solicitat se stabilește exclusiv în funcție de destinația creditului și valoarea garanției, cu respectarea plafoanelor maxime prevăzute în Matricea Produsului:

- (1) Pentru creditele destinate completării capitalului circulant sau refinanțării acestora, termenul maxim al garanției este de **36 luni**, calculat din data scrisorii de garanție financiară.
- (2) Pentru creditele investiționale sau refinanțarea acestora, termenul garanției nu va depăși termenul scadent al creditului.

19. Rata dobânzii

Produsul nu impune restricții exprese privind rata dobânzii aplicate creditelor garantate. Cu toate acestea, EFP are responsabilitatea de a stabili nivelul dobânzii în mod justificat, în conformitate cu politica sa internă de creditare, regulile de stabilire a prețului riscului și cadrul contractual aplicabil. Rata dobânzii trebuie să reflecte în mod adecvat profilul de risc al beneficiarului și al proiectului finanțat, asigurând transparență și fundamentare economică în conformitate cu normele interne ale EFP.

20. Comisioane și plăți aferente garantării

Comisionul de garantare va fi calculat în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.709/2022 și constituie 1% anual, aplicat la soldul garanției la sfârșitul fiecărei luni de calcul, astfel:

$$CG = S * \frac{C}{100} * \frac{R/12}{100}$$

unde:

CG – comisionul de garantare pentru garanțiile individuale, exprimat în MDL;

S – soldul creditului înregistrat la sfârșitul lunii de calcul, garantat cu garanția individuală, exprimat în MDL. Pentru liniile de credit, comisionul de garantare se va calcula din valoarea maximă a plafonului disponibil. Pentru creditele acordate în valută străină, se va indica valoarea în MDL conform ratei oficiale a Băncii Naționale a Moldovei la sfârșitul lunii de calcul;

C – cota de garantare stabilită în conformitate cu produsul (exprimată în %);

R – rata anuală a comisionului de garantare stabilită în produs (1%).

21. Dobânda de întârziere, penalități sau alte plăți de întârziere

În cazul nerespectării graficului de plată a comisionului, Beneficiarul urmează să achite o penalitate în mărime de 0,5% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, ținându-se cont de regulile de imputație a plății indicate în art. 875 din Codul Civil al Republicii Moldova.

22. Formele și limitele de asigurare

- (1) Garanțiile reale propuse de Solicitant în vederea asigurării creditului solicitat, vor fi analizate și clasificate de către EFP în conformitate cu politica sa internă și reglementările BNM.
- (2) Forma de asigurare a creditului garantat, va depinde de destinația creditului solicitat, astfel:
 - a) **Pentru creditele investiționale**, în structura garanțiilor reale oferite de solicitant, minim 50% vor constitui imobile sau alte mijloace fixe, din valoarea de gaj propusă;
 - b) **Pentru creditele destinate completării capitalului circulant**, în structura garanțiilor reale oferite de solicitant, nu se va include gajul roadei viitoare sau universalitatea creanțelor.
- (3) Fidejusiunea administratorului sau fondatorului, cu excepția Întreprinderilor Individuale sau Gospodăriilor Țărănești, va fi perfectată obligatoriu pentru toate creditele solicitate.
- (4) Bunurile ce urmează a fi procurate din contul creditului, inclusiv gajul bunurilor viitoare, sunt acceptate la calcularea valorii de gaj propuse de Solicitant.
- (5) Nivelul de asigurare al creditului cu garanții reale, inclusiv garanția FGC, la data solicitării garanției, va constitui minim 100% din valoare creditului.
- (6) În cazul în care Solicitantul oferă garanții reale, cu excepția celor viitoare, care vor asigura creditul solicitat în cota de cel puțin 100%, cota maximă de asigurare, inclusiv garanția FGC, nu va depăși 150%. În cazul în care în structura de asigurare sunt incluse bunuri deja gajate pentru alte credite, banca indică în cererea de garantare cota de extindere aferentă creditului garantat, utilizată exclusiv pentru verificarea încadrării în plafonul de 150%.
- (7) În cazul creditelor destinate finanțării capitalului circulant a căror valoare nu depășește 2 milioane MDL, garanția financiară poate fi acordată fără existența garanțiilor reale colaterale, cu condiția prezentării fidejusiunii administratorului sau fondatorului, precum și a respectării celorlalte criterii de eligibilitate stabilite prin prezentul Produs.
- (8) În cazul modificării structurii gajului aferent creditului garantat, EFP va transmite în prealabil o solicitare către Garant. Modificările se consideră acceptate implicit, fără necesitatea unei

confirmări scrise, în măsura în care rata de acoperire cu gaj rămâne cel puțin la nivelul stabilit în cererea de garantare. În alte situații, este necesară confirmarea în scris al Garantului.

- (9) EFP este în drept să extindă utilizarea bunurilor deja incluse în structura de asigurare a creditului garantat și în favoarea altor credite ale beneficiarului, fără necesitatea unei aprobări suplimentare din partea Garantului. Această extindere nu constituie modificare a structurii de asigurare menționate în cererea de garantare.

CAPITOLUL III. CONDIȚII ȘI CRITERII PENTRU EFP

23. Criterii de eligibilitate generale

EFP este eligibil pentru aplicarea la Probus, dacă întrunește următoarele criterii:

- a) deține licență valabilă pentru activitatea de acordare de credite, eliberată de Banca Națională a Moldovei, în cazul băncilor, sau este înregistrat în Registrul organizațiilor de creditare nebancaară autorizate, ținut de Banca Națională a Moldovei, în cazul organizațiilor de creditare nebancaară;
- b) nu este în proces de lichidare sau nu este supus procedurii de rezoluție, în cazul băncilor, ori nu este în proces de reorganizare, insolvabilitate, lichidare sau suspendare a activității, în cazul organizațiilor de creditare nebancaară, precum și nu este supus de către autoritatea de supraveghere unor măsuri care se referă la interzicerea acordării creditelor;
- c) în cazul organizației de creditare nebancaară – dispune de o structură organizațională potrivită (consiliu în calitate de organ de supraveghere, comitete specializate de credite și administrare a riscurilor), personal calificat (o funcție care asigură creditarea întreprinderilor mici și mijlocii, o funcție distinctă și independentă de administrare a riscurilor și o funcție distinctă și independentă de audit intern), produse de creditare, reguli și proceduri de evaluare și oferire a creditelor și a altor produse financiare către întreprinderile mici și mijlocii, realizează anual auditul extern al situațiilor financiare;
- d) respectă regulile produselor de garantare, prevederile Hotărârii Guvernului nr.709/2022, manualele operaționale, instrucțiunile, precum și alte documente aprobate de ODA privind garanțiile financiare.

24. Criterii de evaluare și limitele de risc

Criteriile de evaluare, procedura de evaluare a băncilor, precum și limitele maxime se determină în conformitate cu Manualul operațional privind garanțiile financiare individuale și alte reglementări interne ale ODA. Expunerea FGC față de EFP, precum și capacitatea de garantare disponibilă pe pagina web oficială a ODA <https://www.oda.md> iar la atingerea plafonului, garantul va informa EFP despre atingerea limitei și imposibilitatea de a mai acorda garanții.

25. Termen de garantare

Termenul de garantare în funcție de destinația creditului, este menționat la pct. 18 a Produsului de garantare „IMM GARANT”.

26. Acte prezentate pentru solicitarea garanției

Cererea de garantare unică semnată de către beneficiar și EFP cu semnătura electronică calificată, va fi expediată către Garant prin intermediul poștei electronice la adresa garantare@oda.md sau prin intermediul SIGGF. Toate documentele atașate la cererea de garantare, urmează a fi semnate electronic de către reprezentantul EFP, după cum urmează:

- a) Pentru IMM-urile active, se vor prezenta situațiile financiare pentru ultimul an de gestiune înregistrat la BNS, precum și pentru ultimul trimestru de gestiune, inclusiv datele din

evidența contabilă relevante pentru determinarea raportului dintre total datorii și capitalul propriu;

- b) Concluzia și decizia EFP privind acordarea creditului sau extrase/rapoarte generate din sistemele informatice interne de aprobare a creditelor, semnate electronic de persoana responsabilă, care confirmă verificarea conformității solicitantului și a proiectului investițional cu criteriile de eligibilitate stabilite în prezentul Produr;
- c) Graficul preventiv de achitare a creditului;
- d) Copia documentelor care confirmă destinația creditului solicitat (după caz);
- e) Copia contractelor de credit ce urmează a fi refinanțate (după caz);
- f) Alte acte relevante în determinarea eligibilității solicitantului sau scopului creditului (după caz).
- g) Garantul își rezervă dreptul de a solicita, ori de câte ori consideră necesar, clarificări, documente confirmative, înregistrări și orice alte informații relevante, în scopul verificării corectitudinii calculului Indicatorului de îndatorare maximă admisibilă, al confirmării respectării tuturor criteriilor de eligibilitate stabilite, precum și al evaluării riscurilor asociate solicitantului. EFP și Solicitantul au obligația de a prezenta informațiile solicitate în termenul și forma indicate de Garant, iar neprezentarea acestora poate constitui temei pentru respingerea cererii de garantare.

27. Comisioane și plăți aferente garantării

Comisionul de garantare este calculat în conformitate cu pct. 20 a prezentului Produr și încasat lunar de către EFP de la beneficiar și transferat lunar către ODA în conformitate cu contractul de colaborare.

28. Modalitatea și frecvența raportării

- (1) EFP va monitoriza Beneficiarul până la stingerea creditului, precum și va monitoriza încasarea lunară a comisionului de garantare.
- (2) Până la data de 10 a lunii de gestiune, EFP prezintă un raport lunar cu indicarea soldului creditului garantat la situația din ultima zi a lunii precedente, în conformitate cu contractul de colaborare, prezentat în format electronic pe adresa garantare@oda.md, fie prin cadrul SIGGF, semnat cu semnătura electronică calificată de către persoana responsabilă din partea EFP, precum și în format – xlsx.

29. Formele de asigurare a rambursării finanțărilor de către EFP- NEAPLICABIL

30. Evenimentele declanșatoare, aferente neîndeplinirii condițiilor garantării

- (1) În conformitate cu prezentul Produr, se va considera ca neîndeplinire a condițiilor garantării de către EFP:
 - a) Neplata comisionului de garantare încasat de la Beneficiar, prevăzut la pct. 20;
 - b) Nerespectarea obligațiilor de rambursare a sumelor recuperate prevăzute la pct. 32, subpct. (2);
 - c) Nerespectarea obligațiilor de prezentare a informației în conformitate cu pct. 28, subpct. (2);
 - d) Suspendarea licenței EFP, insolvența sau lichidarea;
 - e) Intentarea de către autoritatea de supraveghere a unor măsuri care se referă la interzicerea acordării creditelor;
 - f) Angajarea în activități ilegale precum finanțarea terorismului sau spălarea banilor.
- (2) La apariția unui eveniment declanșator de neîndeplinire a condițiilor garantării de către EFP, Garantul va transmite o notificare scrisă, prin care EFP-ului i se oferă 15 zile pentru a remedia situația.

- (3) În cazul în care evenimentul de neîndeplinire a condițiilor garantării de către EFP va continua și după perioada stabilită, Garantul are dreptul unilateral să suspende emiterea de garanții în favoarea EFP, sau să amâne termenul limită de executare a cererii de plată pentru un credit neperformant, până la remedierea evenimentului declanșator.

CAPITOLUL IV. PROCEDURI PRIVIND EXECUTAREA ȘI RECUPERAREA GARANȚIEI

31. Procedura de executare

- (1) În cazul în care Beneficiarul nu achită ratele lunare la credit o perioadă mai mare de 90 de zile consecutiv în conformitate cu graficul de plăți, iar EFP-ul și Beneficiarul nu ajung la un acord privind măsurile de remediere, EFP este în drept să înainteze către Garant cererea de executare a garanției financiare. Se consideră că nu s-a ajuns la un acord de remediere în situația în care cel puțin una dintre părți a propus în scris măsuri de remediere (ex. restructurare, reșalonare, suspendare temporară a plăților, etc.), iar cealaltă parte nu le-a acceptat sau nu a răspuns în termenul solicitat.
- (2) Cererea de executare a garanției financiare se întocmește în forma și cu informațiile stabilite prin documentele operaționale aprobate prin ordin al Directorului ODA și se transmite Garantului prin poșta electronică sau prin intermediul SIGGF, după caz. Cererea și documentele anexate se semnează cu semnătură electronică calificată de către reprezentantul autorizat al Creditorului.
- (3) Garantul acceptă cererile de executare a garanției financiare individuale și în situația în care acestea sunt înaintate după expirarea termenului de valabilitate a garanției, exclusiv pentru creditele garantate pentru care prima zi de restanță aferentă obligațiilor de plată a intervenit în perioada de valabilitate a garanției financiare, iar restanța s-a menținut consecutiv până la atingerea pragului de 90 de zile consecutive.
- (4) În cazul prevăzut la pct. (3), cererea de executare a garanției poate fi înaintată o singură dată, în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la data atingerii pragului de 90 de zile consecutive de restanță, cu condiția ca starea de neexecutare să fie menținută la momentul înaintării cererii.
- (5) În cazul în care, pentru un credit garantat aflat în derulare, se înregistrează restanțe de peste 90 de zile consecutive în perioada de valabilitate a garanției, iar Creditorul nu înaintează cererea de executare a garanției financiare, garanția rămâne în vigoare. Neexercitarea dreptului de executare nu afectează termenul maxim în care executarea poate fi solicitată și nu suspendă obligațiile contractuale ale Creditorului.
- (6) Procedura de solicitare a plății este specificată în contractul de colaborare semnat cu EFP.
- (7) Suma solicitată în baza cererii de plată se vor referi doar la soldul creditului restant (principalului) și nu vor include dobânzile, taxele, comisioanele sau majorările de întârziere aplicate conform contractului de credit garantat, cheltuieli de judecată, precum și alte cheltuieli ce țin de recuperarea creditului.
- (8) Calculul sumei garanției spre executare va fi efectuat în conformitate cu următoarea formulă:

$$GI = S * \frac{C}{100}$$

unde:

GI – valoarea garanției individuale spre plată către EFP, exprimată în MDL;

S – soldul restant al creditului (principalul), exprimat în MDL;

C – cota de garantare (exprimată în %);

- (9) Executarea cererii de plată se efectuează exclusiv în MDL. Pentru creditele acordate în EUR sau USD, valoarea de plată a garanției se calculează luând ca bază cursul oficial al BNM din ziua depunerii cererii de executare, fără a depăși echivalentul în MDL al valorii inițiale a creditului, determinat la cursul de schimb indicat în scrisoarea de garanție financiară. Plata

garanției se efectuează în limita cotei de garantare și nu poate depăși suma maximă garantată indicată în scrisoarea de garanție financiară individuală.

32. Procedura de recuperare

- (1) În orice moment până sau după executarea garanției financiare, EFP întreprinde toate măsurile privind recuperarea datoriilor restante aferente contractului de credit, inclusiv prin vânzarea completă a gajului într-un termen rezonabil, conform documentelor sale interne și actelor normative.
- (2) În termen de 15 zile de la data încasării de către EFP a sumelor recuperate din vânzarea gajului, precum și a oricăror alte sume încasate în contul achitării datoriilor restante aferente contractului de credit (costul creditului), după deducerea cheltuielilor de încasare/executare silită, EFP rambursează FGC valoarea sumelor recuperate calculate proporțional cotei de garantare, dar nu mai mult decât suma mijloacelor bănești achitate de Garant, conform următoarei formule:

$$R = (P - E) * \frac{C}{100},$$

unde:

R – suma spre rambursare către garant, exprimată în MDL;

P – sumele recuperate din vânzarea gajului și oricare alte sume încasate în contul achitării datoriilor restante aferente contractului de credit, exprimate în MDL;

E – cheltuielile de încasare/executare silită, exprimate în lei;

C – cota de garantare.

- (3) După executarea garanției financiare, Garantul este în drept să exercite, în mod separat și/sau împreună cu Creditorul, dreptul de regres asupra Beneficiarului în vederea recuperării garanției financiare executate, achitată în favoarea Creditorului.

CAPITOLUL V. GRANT /NEAPLICABIL/

33. Componenta de grant

34. Condițiile și mecanismele de acordare a grantului

CAPITOLUL VI. DISPOZIȚII FINALE

- (1) Produsul de garantare „IMM GARANT” se aprobă de către Consiliul ODA și se actualizează, după caz, ținând cont de evoluția pieței financiare, documentele strategice în domeniul dezvoltării sectorului IMM și recomandările partenerilor de dezvoltare. Orice modificare devine aplicabilă numai după publicarea pe pagina web oficială a ODA și comunicarea formală către EFP. EFP și beneficiarii de garanții au obligația de a respecta și implementa toate actualizările aprobate, în termenele stabilite de ODA.
- (2) Forma tip a raportului lunar prezentat de EFP, modelul contractului de colaborare, contractul de garantare și alte documente de lucru utilizate în procesul de solicitare, analiză, emitere, monitorizare, executare și recuperare a garanțiilor financiare sunt aprobate de ODA în conformitate cu Manualul Operațional. Toate versiunile actualizate se comunică EFP, care au obligația de a le aplica în termenele stabilite.
- (3) Implementarea prezentului produs se realizează cu respectarea legislației naționale aplicabile, a reglementărilor interne ODA și a normelor privind ajutorul de stat.
- (4) Orice litigiu apărut în legătură cu interpretarea, executarea sau încetarea prezentului Produs de garantare și a actelor aferente acestuia va fi soluționat, pe cât posibil, pe cale amiabilă între părți. În cazul în care soluționarea amiabilă nu este posibilă, litigiul va fi supus jurisdicției instanțelor judecătorești competente din Republica Moldova.

- (5) Emiterea garanțiilor financiare conform prezentului Produs nu se admite în cazul în care EFP are un contract activ/în vigoare cu Garantul privind implementarea unei scheme de garantare a portofoliilor de credite, iar creditul solicitat este eligibil pentru a fi inclus în schema respectivă. În asemenea cazuri, creditorul este obligat să indice în cererea de garantare motivul neîncadrării creditului respectiv într-o astfel de schemă.
- (6) Odată cu aprobarea prezentului Produs, produsele de garantare standard gestionate de Garant, precum și Produsul destinat colaborării cu OCN se abrogă.
- (7) Garanțiile financiare individuale deja emise în temeiul produselor abrogate rămân valabile și se administrează până la stingerea integrală a obligațiilor garantate, conform condițiilor contractuale inițiale. Solicitățile de modificare aferente garanțiilor existente, înaintate după intrarea în vigoare a prezentului Produs, vor fi examinate în conformitate cu prevederile acestuia.

Anexa nr. 1 Criterii de eligibilitate pentru OCN

Criterii de eligibilitate ce urmează a fi respectate de către Organizațiile de Creditare Nebancară pentru aplicarea la produsul de garantare IMM GARANT:

Nr.	Criteriul	Valoarea	Termen
1.	OCN înregistrate în Registrul OCN cu autorizație activă	Autorizație activă	permanent
2.	OCN nu sunt supuse unor decizii/ prescripții privind neconformarea repetată cu măsurile prescrise de către autoritatea de supraveghere	Lipsa prescripțiilor repetate	permanent
3.	Ponderea creditelor nebancale în total activitatea de creditare nebancale proprie (credite + leasing financiar)	> 50%	Trimestrial
4.	Realizează situațiile financiare în conformitate cu standardele de contabilitate potrivite pentru OCN și în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere, auditate în conformitate cu actele normative	Audit extern efectuat	permanent
5.	Nivelul înregistrat al activelor conform situațiilor financiare de la sfârșitul ultimului trimestru de gestiune.	Active > 50,0 mil lei	permanent
6.	Ponderea creditelor acordate persoanelor juridice sau persoane fizice care practică activitate de întreprinzător în total credite nebancale acordate	> 15%	Trimestrial
7.	Rata activelor nete (capital propriu) (raportul dintre valoarea medie a activelor nete și valoarea totală medie a activelor)	> 15%	Media ultimelor patru trimestre premergătoare selectării; Menținerea mediei pe parcurs
8.	Ponderea creditelor cu termen expirat mai mare de 90 zile în total credite acordate	< 15%	Media ultimelor patru trimestre premergătoare selectării Menținerea mediei pe parcurs

Anexa nr. 2 Lista de excludere

Următoarele proiecte, activități sau utilizări a mijloacelor creditare nu vor fi eligibile spre garantare în cadrul Produsului „IMM GARANT”:

A. Activități sau utilizări a mijloacelor creditare dăunătoare mediului sau societății:

1. orice investiții legate de exploatarea lemnului și/sau care pot avea impact asupra sănătății pădurilor;
2. producția și prelucrarea Organismelor Modificate Genetic (OMG);
3. situate în zone protejate, habitate critice sau zone cultural sau social sensibile, recunoscute conform reglementărilor naționale (de exemplu, în zone naturale protejate de stat, zone centrale ale rețelei ecologice, registru național al monumentelor etc.) (Ref.: ESS6 - Conservarea biodiversității și gestionarea durabilă a resurselor naturale vii; ESS8 - Patrimoniu cultural);
4. orice activități care pot provoca deplasarea fizică sau economică permanentă sau temporară a proprietarilor sau utilizatorilor oricărui teren și care conduc la pierderea sau deteriorarea bunurilor, inclusiv culturile în picioare, structurile sau alte îmbunătățiri ale terenului (Ref.: ESS 5 - Achiziția de terenuri, restricțiile privind utilizarea terenurilor și relocarea involuntară);
5. orice activități care implică munca forțată sau munca copiilor, îngrijorare raportată sau semnificativă privind exploatarea și abuzul sexual sau hărțuirea sexuală;
6. achiziționarea pesticidelor clasificate ca "I, II sau III din Grupul de Toxicitate al Republicii Moldova" [1], "Ia, Ib sau II din Clasa de Toxicitate a OMS" [2] și/sau "interzise sau restricționate sever de UE" [3] (Ref.: ESS3- Eficiența resurselor și prevenirea și gestionarea poluării);
7. sisteme de irigare la scară largă [4] și subproiecte care implică evacuarea apelor uzate direct în căile navigabile internaționale, captarea sau devierea apelor internaționale, subproiectele legate de evacuarea materialelor reziduale într-o locație care ar putea avea impact asupra apelor internaționale, construcția oricăror baraje care ar putea afecta regimul hidrologic al apelor internaționale etc. (Ref.: OP/BP 7.50 Proiecte privind căile navigabile internaționale).

B. Activitățile specificate în Lista de Excludere a IFC/BM:

1. Producția sau comerțul cu orice produs sau activitate considerată ilegală în conformitate cu legile sau reglementările țării gazdă sau al convențiilor și acordurilor internaționale, sau care face obiectul interdicțiilor internaționale, cum ar fi produse farmaceutice, pesticide/ierbicide, substanțe care diminuează stratul de ozon, PCB, fauna sălbatică sau produse reglementate în conformitate cu CITES.
2. Producția sau comerțul cu arme și muniții.*
3. Producția sau comerțul cu băuturi alcoolice (excluzând berea și vinul).*
4. Producția sau comerțul cu tutun.*
5. Jocurile de noroc, cazinourile și întreprinderile echivalente.*
6. Producția sau comerțul cu materiale radioactive. Aceasta nu se aplică achiziționării de echipamente medicale, echipamente de control al calității (măsurare) și orice echipament în care IFC consideră sursa radioactivă ca fiind nesemnificativă și/sau suficient de protejată.
7. Producția sau comerțul cu fibre de azbest necimentate. Aceasta nu se aplică achiziționării și utilizării de plăci din ciment cu azbest legat, în cazul în care conținutul de azbest este mai mic de 20%.
8. Pescuitul cu plase în derivă, în mediul marin, utilizând plase cu lungime mai mare de 2,5 km.
9. Producția sau activitățile care implică forme dăunătoare sau de exploatare de muncă forțată**/muncă dăunătoare pentru copii.***
10. Producția sau comerțul cu lemn sau alte produse forestiere, în afară de cele provenite din pădurile gestionate în mod durabil.
11. Producția, comerțul, depozitarea sau transportul de volume semnificative de substanțe chimice periculoase sau utilizarea comercială pe scară largă a substanțelor chimice

periculoase. Substanțele chimice periculoase includ benzină, kerosen și alte produse petroliere.

12. Producția sau activitățile care afectează terenurile deținute sau revendicate prin adjudecate de către popoarele indigene, fără acordul deplin documentat al acestor popoare.

Note:

**Aceasta nu se aplică IMM-urilor care nu sunt implicați în mod semnificativ în aceste activități. "Implicare nesemnificativă" înseamnă că activitatea în cauză este auxiliară operațiunilor principale ale IMM-ului. Un beneficiar IMM nu va fi considerat ca fiind implicat semnificativ, dacă generează nu mai mult de 20% din veniturile lor dintr-o activitate exclusă.*

*** Muncă forțată înseamnă orice muncă sau serviciu, care nu este efectuat voluntar și care este obținut prin amenințare cu forța sau cu pedeapsa.*

**** Muncă dăunătoare pentru copii, înseamnă angajarea copiilor, care este considerată ca exploatare din punct de vedere economic sau care poate fi periculoasă pentru educația, sănătatea, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială a copilului.*

C. Sector financiar și Activități Speculative

1. Investiții în instrumente financiare speculative fără legătură cu activități productive, speculații valutare;
2. Investiții în valori mobiliare;
3. Finanțarea schemelor piramidale, investiții dubioase, fără un impact economic clar;
4. Acordarea împrumuturilor persoanelor fizice sau juridice;

Anexa nr. 3 Investiții cu valoare adăugată

Sunt considerate investiții cu valoare adăugată acele credite destinate domeniilor economice prioritare, enumerate mai jos, pentru care se acordă cote majorate de garantare în cadrul Produsului (cel mult 80%):

1. Creșterea capacităților de export și extinderea pe piețele externe. Se consideră investiții cu valoare adăugată (export) dacă existența exportului sau a angajamentului ferm de export este dovedită prin documente comerciale relevante: contracte comerciale semnate cu cumpărători nerezidenți, ordine de cumpărare confirmate, scrisori de intenție semnate, facturi sau facturi proforme aferente livrărilor externe, documente de transport sau expediere (de exemplu, scrisoare de trăsură rutieră, scrisoare de transport aerian) ori confirmări de rezervare a transportului, sau prin alte dovezi echivalente care atestă livrarea ori angajamentul de livrare pe piețe externe;
2. Investițiile în surse de energie regenerabilă (SER) nonintermitente beneficiază de cote majorate direct. Investițiile în SER intermitente (fotovoltaice, eoliene) sunt eligibile dacă includ sisteme de stocare a energiei electrice (baterii), dimensionate astfel încât capacitatea de stocare (kWh) să nu fie mai mică decât puterea instalată (kW) a sistemului fotovoltaic sau eolian aferent. De asemenea, sunt eligibile investițiile care prevăd instalarea de baterii cu sau fără înlocuirea invertoarelor existente cu invertoare hibride, în cazul beneficiarilor care dețin deja instalații fotovoltaice, cu condiția ca sistemul de stocare să fie dimensionat astfel încât capacitatea acestuia să nu fie mai mică decât puterea instalată a centralei și să fie confirmat prin documente tehnice și de dare în exploatare. Investițiile dedicate exclusiv instalării de baterii de stocare și/sau invertoare hibride trebuie să fie considerate investiții cu valoare adăugată.
3. Investițiile în eficiență energetică care duc la reducerea costurilor operaționale și a celor de mentenanță. Echipamentele eligibile includ, dar nu se limitează la: pompe de căldură (toate tipurile), echipamente tehnologice aferente producției de bunuri și eficiente din punct de vedere tehnologic, instalații de co-generare, colectoare solare pentru apă caldă (producerea apei calde menajere), motoare electrice echipate cu convertizoare de frecvență, unități de tratare a aerului cu recuperare de căldură, izolare termică a anvelopei clădirii, implementarea sistemelor inteligente de management energetic, cu condiția prezentării documentelor justificative, în special a facturilor fiscale, contractelor de achiziție și pașapoartelor tehnice ale echipamentelor. În cazul proiectelor care implică lucrări de construcție-montaj, este necesară prezentarea procesului-verbal de recepție finală a lucrărilor executate. Odată cu implementarea Sistemului Informatic „Eficiența energetică a clădirilor”, în cazul atingerii pragului de declanșare a unei renovări majore (în sensul Legii nr. 282/2023), va fi necesară eliberarea certificatelor de performanță energetică;
4. Digitalizarea proceselor interne sau a modelului de afacere, prin implementarea de soluții software și servicii IT (ERP, CRM, contabilitate, comerț electronic, securitate cibernetică), precum și prin achiziția de echipamente IT care merită direct aceste soluții. Eligibilitatea se confirmă prin contracte și facturi de achiziție, iar echipamentele de uz general sunt eligibile numai dacă fac parte integrantă din proiectul de digitalizare;
5. Investiții în sectorul industrial și agroalimentar destinate modernizării liniilor de producție, introducerii de tehnologii avansate și automatizării proceselor, confirmate prin documente de achiziție și implementare, care au ca efect creșterea competitivității și productivității întreprinderilor;
6. Creditele contractate pentru activități de producere sau prestare de servicii desfășurate efectiv și cu caracter permanent în unități administrativ-teritoriale cu statut de sate și comune, conform CUATM, dovedite prin puncte de lucru/subdiviziuni înregistrate oficial sau prin contracte de prestări servicii cu caracter recurent în aceste localități;
7. Proiecte de economie circulară, inclusiv reciclarea, valorificarea deșeurilor și reutilizarea materiilor prime secundare, cu condiția documentării proceselor prin autorizații de mediu emise IMM-ului sau, după caz, prin contracte cu operatori autorizați de gestionare a deșeurilor;
8. Activități de cercetare-dezvoltare și inovare, inclusiv dezvoltarea de prototipuri, tehnologii noi sau procese industriale inovative, confirmate prin proiecte tehnico-economice aprobate,

brevete sau contracte de colaborare cu institute de cercetare, universități ori parteneri specializați, precum și prin documente justificative privind implementarea acestora;

9. Investiții în turism durabil și agroturism, documentate prin autorizații de funcționare și documente justificative (facturi fiscale, contracte de lucrări/achiziție) care confirmă realizarea investiției;
10. Investiții în proiecte de educație și formare profesională orientate spre dezvoltarea competențelor forței de muncă, inclusiv prin crearea sau modernizarea centrelor de instruire, spațiilor de formare sau desfășurarea de programe de instruire profesională, indiferent dacă acestea sunt realizate de instituții de învățământ, organizații de formare acreditate sau direct de către IMM pentru angajații proprii.